

cerat q̄ occulte legūt. intantū vt clama
re cōpellat et dicere. Domine libera animam me
am a labijs iniq̄s et a lingua volosa. Ter
cū annus ē q̄ sp̄ scribitis atq̄ rescribi
tis ut esdrē librū et hester vob̄ de hebreo
transferā. q̄ si nō habeat grecā et latina
volumina. aut quicquid illud ē quod a
nobis vertit. nō statim ab omnib⁹ p̄sp⁹
endū sit. Frustra aut̄ vt ait qdā niti. ne
q̄ aliud fatigādo nisi odiū querere. extre
me dementie est. Itaq̄ obsecro vos mi
dommō et rogatiōne charissimi. ut pri
uata lectione p̄tēti. libros nō efferatis
in publicū. nec fastidiosis cibis ingera
tis. vitetisq; eoz supciliū q̄ iudicare tū
te alij̄. et ip̄i facere nihil noveat. Si q̄
aut̄ frat̄ sunt qb̄ n̄ta nō displicet. his
tribuatis exēplar. amonētes ut hebrei
noīa quoꝝ grādis in hoc volumine co
pia ē. distincte et p̄ interualla trāscribāt
Nihil em̄ pderit emēdasse librum nisi
emendatio librariorū diligētia p̄serueat.
Nec quēq; moueat q̄ vñus a nobis li
ber editus ē. nec apocriph̄ tertij et q̄r
ti libri somniis delectet. q̄ et apud he
breos esdrē neemieḡ p̄mones in vñū
volumē coartant. et q̄ nō hñatur apud il
los ne de viginti q̄tuor senib⁹ sunt pcul
abiisciēda. Si q̄s ait septuagita vob̄ op
posuerit interptes. q̄ru exēplaria varie
tas ip̄a lacerata et eversa demonstrat nec
pot̄ vñiq; rex asseri qđ diuersum ē. mit
tite eū ad euangelia in quib⁹ multa po
nuntur quasi de veteri et esto q̄ apud se
priuaginta interptes nō hñatur. velud il
lud. qm̄ nasare? vocabit. et ex egypto ro
caui filiū meū. et videbūt in quē cōpun
xerūt. multaq; alia q̄ latiori op̄i referua
mus. et q̄rite ab eo vbi scripta sunt. Cū
q̄ pferre nō potuerit. vos legitē de his
exēplarib⁹ q̄ nup a nobis edita maledi
cox q̄tidie linguis cōfodifit. Sed ut
ad sp̄edīu veniaz. certe qđ illatur sum
eq̄sum ē. Edidi aliqd qđ nō hñ in gre
co. aut aliter hñ q̄ a me versum ē. quid
interpretē laniāt. Interrogent hebre
os et ipsi autorib⁹ translationi mee vñar
rogēt vel derogēt fidē. Porro aliud est

si clausis q̄si dicas oculis mihi volūt
maledicere et non imitantur grecorum
studiū et beniuolentiā. qui post septua
ginta translatores iam xp̄i euāg elio co
ruscāt iudeos et hebionitas legis vete
ris interptes. aquilā videl; et simmas
chū et theodotionē. et curiose legūt. et p
origenis labore in hexaplois ecclesis de
dicaret. Quātomagis latini grati et se
deberet. q̄ exulante cerneret greciā a se
aliqd mutuari. Primum effi magnop
sumptuū ē et infinite difficultatis. exē
plaria posse h̄re oīa. Deinde etiā q̄ habu
erint. et hebrei sermōis ignari sunt. ma
gis errabāt. ignorātes q̄s e multis veri
us dixerit. Quid etiam sapientissimo
cūdā nup apud grecos accidit ut inter
dū scripture sensum relinqns vniuersi
iuslibet interptis seq̄retur erroreꝝ. nos
aut̄ q̄ hebrei lingue saltēt p̄uam habe
mus scientias. et latinus nobis ve cūq;
sermo nō deest. et de alij̄ magis possu
mus iudicare. et ea q̄ ip̄i intelligimus in
n̄ta lingua. p̄mere. Itaq̄ licet hidra si
bilet. victorq; sinon incēdia iactet. nū
q̄ meū iuuāt xpo filebit eloquū etiā
precisa lingua balbutiet. Legant qui ro
lunt. qui nolūt abiisciāt. Euentilet api
ces. lēas calūnientur. Magis vñ a cha
ritate puocalor ad studium. q̄ illorū de
tractione et odio deterrelor.

Explicit prefatio. Incipit liber
Esdrē primus. Capitulū I

R anno p̄t
mo ciri reḡ psaz ut cō
pleret verbū dñi ex ore
hieremie. suscitauit do
min⁹ sp̄m ciri reḡ psa
rū. et traduxit vocē i oī reḡ suo etiā p̄ scri
pturā dices. Hec dicit cir⁹ rex psaz. oīa
reḡ tre dedit mihi dñs deus celi. et ipse
p̄cepit mihi ut edificare ei domū in bie
rusalē q̄ ē in iudea. Quis ē in vobis te
p̄mittere polo eius. Sic dñs illius cū
eo. Ascendat in hierlm que est in iudea

edificet domū dei istū. ipse est deus qui est in hierlm. Et oēs reliqui in cūctis locis vbi cūqz habitāt adiuuēt euz viri de loco suo. argēto et auro et suba et pecori bus excepto qd volūtarie offerūt tēplo dei qd ē in hierlm. Et surrexerūt prin cip̄es patrū de iuda et beniamin et sacer dotes et leuite et oīs cur suscitauit deus spm ut ascēderet ad edificandū tēplum dñi qd erat i hierlm. Uniuersiqz q erat in circūtu adiuueēt man eoꝝ in vasis argēteis et aureis. in suba et iumētis. in sup̄ellecīh. exceptis his q spōte obtulerat. Rex qz ciruꝝ ptulit vasa tēpli domini q tulerat nabuchodonosor de hie rusalē. et posuerat ea in tēplo dei sui. ptulit aut̄ ea ciruꝝ rex psax p manū mītridatis filij gabasar. et anuerauit ea sa sabasar p̄i cipi iude. et hic ē nūerus eoꝝ rū. Phiale auree triginta. phiale argētee mille. cultri vigintinouē. ciphi au rei triginta. ciphi argētei secūdi qdringēti. vasa alia mille. Qia vasa aurea et argentea quinqz milia quadringēta. Uniuersa tulit sa sabasar. cū his qui ascendebant de transmigratione babilonio in hierusalem.

II

I sunt aut̄ filij q puincie ascēderūt de captiuitate quā trāstu letat nabuchodonosor rex babilonie in babilonē. et reuerſi sunt in hie rusalē et iudeā vnuſqz in ciuitatē suā q̄ venēt cū sorobabel et iesua neemias faria rahelaiā mardochai belsan messar beguai reū baana. Nūerus viroꝝ populi isleꝝ filii phares. duo milia centū septuaginta duo. Filij arethi septingenti septuaginta qnqz. Filij gersephatia. trecenti septuaginta quinqz. Filij saphatia trecenti septuaginta duo. Filij area. septingeti septuaginta quinqz. Filij phet moab. filioꝝ iesue octigēti. et ioab duo milia octingēti duodecim. Filij helam. mille ducēti qnqua ginta qtuoz. Filij se thua nongēti qdraginta quinqz. Filij sachai. septingēti sexaginta. Filij bani sexcenti qdraginta duo. Filij bebai. sexcēti vigintitres. Filij aegad. mille ducenti

vigintiduo. Filij adonica. sexcenti sexaginta sex. Filij beguai. duo milia qnqua ginta sex. Filij adin. qdringēti qnqginta qtuoz. Filij ather q erāt ex ezechia. non aginta octo. Filij besai. trecenti viginti tres. Filij iora centum duodecim. Filij asem. ducenti vigintitres. Filij gebbar nongēti quinqz. Filij bethleem. cētū vigintitres. Uniuersa. quinquaginta sex. Uniuersa. anathot. centū vigintiocto. Filij almauet. qdraginta duo. Filij caria thiarim. cephira et beroth. septingēti q dragintatres. Filij rama et gabaa. sexcēti viginti unus. Uniuersa machmas centū vigintiduo. Uniuersa bethel et chai. ducenti vigintitres. Filij nebo. quinqginta duo. Filij megbis. centū qnqua ginta sex. Filij helam alterius. mille ducēti qnqua ginta quatuoz. Filij arim. trecenti viginti. Filij lodabin et ono septingēti virginitiqz. Filij bierich. trecenti quadraginta quinqz. Filij senaa. tria milia sexcenti triginta. Sacerdotes. Filij iadaia i domo iesue. nongēti septuaginta tres. Filij emmer. mille quinquaginta duo. Filij phessur. mille ducenti quadraginta septē. Filij arim mille decē et septē. Lelite. Filij iesue et cedmibel filioruꝝ odes niae. septuaginta quatuoz. Latores. Filij asaph. cētū vigintiocto. Filij ianitor. Filij seilu. filij ather. filij thelmō. filij ac cub. filij achita. filij sobai. uniuersi cētū triginta nouem. Nathinnei. Filij sia. filij asupha. filij theblovach. filij ceros. filij siaa. filij phadon. filij lebana. filij asaba. filij accub. filij agab. filij selmai. filij ana. filij gaddel. filij gaer. filij rahaia. filij rasin. filij nechoda. filij gacē. filij asec filij phasea. filij besee. filij asemma. filij munim. filij nephusim. filij bechue. filij acupha. filij asur. filij besluth. filij mida. filij arsa. filij bercos. filij sisara. filij thema. filij nasia. filij athupha. Filij ser uorū salomonis. filij sotlei. filij sophes reth. filij pharuda. filij iala. filij vercon. filij geddel. filij saphara. filij achil. filij phoceret q erāt de asebaim. filij amim. Omnes nathinnei et filij seruorum salo

monis. trecenti nonaginta duo. Et hi
q̄ ascenderūt de thelmala, thelarsa, che-
rub, et don, et meret nō potuerūt indicare
domū patrū suorū, et semē suū. utruz ex
israel essent, filij dalaia, filij thobia, filij
nechoda sexcēti q̄nq̄gintaduo. Et de fi-
lijs sacerdotū filij iobia, filij accos filij
bersellai q̄ accepit te filiab⁹ bersellai ga-
laeditidis p̄xore, et vocatus ē noīe earū.
hi quesierūt scripturā genealogie sue et
nō inuenēt, et electi sunt de sacerdotio.
Et dixit atherosatha eis vt nō comedē-
rent de sc̄tō sc̄tō, donec surgeret sacer-
dos doctus atq; pfectus. Qis multitu-
do q̄si vnius q̄dragitaduo milia trecēti
septuaginta, exceptis seruis eoz et ancil-
lis q̄ erat se p̄rem milia trecēti triginta
septē et in ipis cātores atq; cātrices du-
centi. Et eoz sexcēti triginta sex, milia
eoz ducēti q̄dragintaq; camelii eoz
q̄dringēti trigintaq; alini eoz sex mi-
lia septingenti viginti. Et de principi-
bus patrū cū ingredenterut tēplū dñi
qđ ē in hierlm sp̄te obtulerūt i domū
dei ad extuendā eā in loco suo. Secū-
dū vires suas dedēt impēsas opis au-
ri solidos q̄draginta milia et mille, argē-
ti minas q̄nq̄ milia, et vestes sacerdota-
les centū. Habitauerūt sacerdotes et
leuite et de populo et cantores et ianigres et
nathinnei in verbib⁹ suis vniuersitatisq; is-
rael in ciuitatib⁹ suis. III

Altingenerat mēsis septimus
et erat filij isrl̄i ciuitatib⁹ suis:
Congregatus ē ḡ pp̄lus q̄si vir-
vallis in hierlm, et surrexit iosue filius
iosedech et frēs eius sacerdotes et sor-
babel filius salathiel et frēs eius et edifi-
cauerūt altare dei isrl̄ ut offerrēt in eo
holocaustomata, sicut scriptū ē in lege
moysi viri dei. Collocauerūt autē altare
dei sup bases suas deterrētib⁹ eos p̄cir-
cumtū pp̄lis terraz, et obtulerūt super
illud holocaustū dñi mane et vespe. Fe-
cerūtq; solennitatē tabernaculorū, sicut
scriptū est, et holocaustū dieb⁹ singulis
p̄ ordinē fīm p̄ceptū opus diei i die suo
et post hēc holocaustū inge tā in kalēdis

q̄ in vniuersis solennitatib⁹ dñi q̄ erat
consecrate, et in oībo in q̄bo vltro offere-
bas munus dñi. A primo die mēsis se
primi ceperunt offerre holocaustū dñi.
Postro templum dei nōdūm fundatū
erat. Orderūt autē pecunias lat omis et
cementarijs cibā q̄z et potū, et oleū sido
nīs tiriscy ut deferrent ligna cedrina de
libano ad mare ioppen, iuxta q̄d p̄cep-
rat cirus rex ps̄arū eis. Anno autem se
cūdo aduentus eoz ad tēplū dei in hies-
rusalē, mēse secūdo ceperūt sorobabel si-
lius salathiel, et iosue filius iosedech et
reliq; de frīb⁹ eoz sacerdotes et leuite, et
oēs q̄ venētāt de captiuitate in hierlm,
et cōstituerūt leuitas a viginti annis et
supra ut vrgēter opus dñi. Stetitq;
iosue et filij eius et frēs eius, cedmihel et
filij eius et filij iuda quasi vir vnuus vi-
stant sup eos q̄ faciebant opus in tē-
plo dei, filij enadab et filij eoz et frēs eoz
et leuite. Fundato igif a cementarijs
templo dñi, stetit sacerdotes in orna-
tu suo cum tubis, et leuite filij asaph in
cimbalis ut laudaret deū p̄ manus da-
uid regis isrl̄. Et cōcinebat in hymnis
et cofessione dñi q̄m bonus, q̄m in eter-
nū mīa eius sup israel. Omnis q̄z popu-
lus vociferabat clamore magno in lau-
dando dñm, eo q̄ fundatū esz templū
dñi. Plurimi etiā de sacerdotib⁹ et leui-
tis et principes patrū et seniorēs qui vi-
derāt templū prius cū fundatum esset
et hoc templū, in oculis eoz flebant vo-
ce magna, et multi vociferantes in letis-
cia eleuabant voce, nec poterat quisq;
agnoscere vocem clamoris letantium et
vozem fletus populi. Cōmixtim esz po-
pulus vociferabatur clamore magno, et
vox audiebatur procul. III

Aldierūt autē hostes iude et ben-
iamin qz filij captiuitatis edifi-
carēt tēplū dñi deo israel, et ac-
cedentes ad sorobabel et ad prīcipes pa-
trū, dixerūt eis. Edificemus robiscutū
qz ita ut vos querimus dñm deum re-
strū. Ecce nos imolauimus victimas
a dieb⁹ afforaddā regj assur, q̄ adduxit.

nos hic. Et dirit eis corobabel et iosue et reliq̄ p̄ncipes patrū israel. Nō est nob̄ et vobis vt edificem̄ domū deo n̄o sed nosip̄ soli edificabimus deo n̄o; sicut p̄cepit nobis cyrus rex psarū. Factū est igit̄ vt ppl̄s terre impidret manus poli iude. et turbaret eos in edificando: Cō duxerūt q̄z aduersus eos cōsiliatores vt destrueret cōsiliū eorū oīb̄ dieb̄ cyri regis psarū et vsc̄ ad regnū darij regis psarū. In regno aut̄ assueri ipse est artaxerxes in p̄ncipio regni eī scripsérunt accusationē aduersus habitatores iude et hirilm̄. Et in dieb̄ artaxerxis scripsit besellā mitridates et thabeel et reliqui q̄ erant in p̄filio eorum ad artaxerxē regē persarū. Epistola aut̄ accusatōis scripta erat syriace. et legebat sermone syro Reū beeltheem̄ et samai scriba scripsérunt epistolā vna de hierusalē artaxerxi regi huiuscmodi. Reum beeltheem̄ et samai scribari reliq̄ cōsiliatores eoz dynei et apharsathēi. therphalei. arphasei. herchuei. babylonij. susannachei. dyei. et elamite. et ceteri de gentib⁹ quas trāstūlit assennaphar magnus et gloriōsus. et habitare eas fecit in ciuitatib⁹ samarie; et in reliquis regionib⁹ trans flumē in pace. Hoc est exemplar epistole quā miserūt ad eum Artaxerxi regi scriui tui viari qui sunt trans flumē. salutem dicūt. Notū sit regi: qz iudei q̄ ascenderunt a te ad nos venerūt in hierusalē ciuitatez rebellē et pessimā: quā edificant extruentes muros et eius parietes componentes. Nunc igit̄ notū sit regi: qz si ciuitas illa edificata fuerit et muri eius instaurati. tributū et vectigal et annuos reditūs nō dabūt. et vsc̄ ad reges hec nos x̄a pueniet. Nos ergo memores salis qd̄ in palatio comedim̄: et qz lesiones resgis videre nephās ducimus idcirco misimus et nunciaūmus regi vt recēreas in libris historiarū patrū tuōz et inuenies scriptum in cōmentariis: et scies qm̄ vrb̄ illa vrb̄ retellis est et nocēs regi bus et p̄uinijs et bella cōcitan̄ in ea ex dieb̄ antiq̄s. quāobrē et ciuitas illa de-

structa est. Nunciamus nos regi: qm̄ si ciuitas illa edificata fuerit et muri ipsi instaurati: possessionē trans flumē. Nō habebis. Verbū misit rex ad reū beeltheem̄ et samsai scribā. et ad reliq̄s q̄ erāt in cōsilio eoz habitatores samarie et cete, ris trans flumē. salutem dicēt pacē. Accusationē quā misisti ad nos. manifeste lecta est corā me. et a me preceptū est: et recensuerūt. inuenērūt qz qm̄ ciuitas illa a dieb̄ antiq̄s aduersum reges rebellat. et seditiones et prelia cōcitan̄ in ea. Nā et reges fortissimi fuerūt in hierusalē qui dñati sunt oī regioni q̄ trans flumē est. tributū qz et vectigal et reditūs accipiebāt. Nūc ergo audite sententiā. Prohibeat is viros illos vt vrb̄s illā nō edificef: donec si forte a me iussū fuerit. Vide te ne negligenter hoc impleatis et paulatim crescat malū cōtra reges. Itaq̄ exemplū edicti artaxerxis regis lectū est corā reū beeltheem̄ et samai scriba et cōsiliarijs eoz. Et abierunt festini in hierusalē ad iudeos. et phibuerunt eos in brachio et rolore. Tunc intermissum est opus domus dñi in hierusalē. et nō siebat vsc̄ ad annū scđm regni darij regis psarū.

Prophetauerūt aut̄ aggeus p̄phe ta et c̄acharias filius addo. p̄phetantes ad iudeos q̄ erāt in iuda et in hierusalē et in noīe dei isrl̄. Tūc surrerūt corobabel filius salathiel et iosue filī iosedech. et ceperunt edificare templum dñi in hierusalē. et cū eis p̄phete dei adiuuantes eos. In ipso aut̄ tpevēnit ad eos thātannai q̄ erat dux trās flumen et starbuçanna et cōsiliarij eoz sic q̄ dixerūt eis. Quis dedit vobis cōsiliū vt domū hanc edificaretis et muros eī instauraretis.. Ad qd̄ r̄ndimus eis que essent noīa h̄im autor̄ edificatōis illī. Oculus aut̄ dei eoz factus ē sup senes iudeorū. et nō potuerunt inhibere eos. Placuit q̄ v̄ res ad dariuz referret: et tūc satissacerēt aduersus accusationē illam. Exemplar epistole quā misit thanatmai dux regionis trās flumē et star-

bucannai et filii regis ei? apharsathei
q̄ erāt trās flumē ad dariū regē. Her-
mo quē miserāt ei sic scriptus erat. Da-
rio regi pax oīs. Motuz sit regi iste nos
ad iudeā puincia ad domū dei magni q̄
edificat lapide impolito et ligna ponunt
in parietibꝫ opusq̄ illud diligēt extruit
et crescit in māmibꝫ eoz. Interrogauis
mus ergo senes illos. et ita dixim⁹ eis.
Quis dedit robis potestatē vt domum
hāc edificaretis et muros suos instaura-
retis? Sed ⁊ noīa eoz q̄ siuimus ab eis
vt nūciarem⁹ tibi. scripsimusq̄ noīa eo
rum viroꝫ q̄ sunt principes in eis. Huic
iūscemodi autē sermonē responderūt no-
bis dicētes. Nos sumus serui dei celi et
terre. et edificamus templū qđ erat ex-
structū an̄ los annos multos. qđq̄ rex
israel magn⁹ edificauerat ⁊ extruxerat.
Postq̄ autē ad iracundia⁹ puocauerunt
patres nostri deū celi. tradidit eos in ma-
nus nabuchodonosor regis babylonis
chaldei. domū qđ hāc destrūit. et p̄plm
eius trāstulit in babylonē. Anno autē
primo cyri regis cyrus rex babylonis p-
posuit edictū vt domus dei edificaretur
Hā et vasa tēpli dei aurea et argentea q̄
nabuchodonosor tulerat de templo qđ
erat in hierusalē ⁊ asportauerat ea in tē-
plū babylonis. ptulit cyrus rex de tēplo
babylonis. et data sunt sasabasar roca-
bulo. quē et principē p̄stituit: dixitq̄ ei.
Hec vasa tolle ⁊ vade. et pone ea in tem-
plo qđ est in hieralm. et domus dei edifi-
cetur in loco suo. Hunc itaq̄ sasabasar il-
le vēt̄ posuit fundamēta tēpli dei i hie-
rusalē. et ex eo tpe vsc̄ nunc edificat et
necdū p̄pletū est. Hunc ergo si videſ re-
gi lōnū. recenseat in biblioteca regis q̄
est in babylone. vtrū hā a cyro rege ius-
sum fuerit ut edificareſ domus dei i hie-
rusalē. ⁊ voluntatē regis sup̄ hac re mit-
tat ad nos.

t Al
Cinc darius rex p̄cepit ⁊ recen-
suerūt in biblioteca librōrū qui
erant repositi in babylone. et inuentuz
est in egyptianis qđ est castrū in mede-
na. puincia; volumen vñū: talisq̄ scripto-

erat in eo h̄mentarius. Ann̄ primocyg-
ri regis. cyrus rex decrevit ut domus dei
edificareſ q̄ est in hierusalē in loco vbi
im molant hostias. ⁊ vt ponat fundamē-
ta supportatā altitudinē cubitorū sera-
ginta. et latitudinē cubitorū sexaginta;
ordines de lapidibus impolitis tres: et
sic ordines de lignis nouis. Sump̄ autē
de domo regis dabunt. Sed ⁊ vasa tē-
pli dei aurea ⁊ argentea q̄ nabuchodonos-
or tulerat de tēplo hieralm. et attulerat
ea in babylonē. reddant ⁊ referant in tē-
plū hierusalē in locū suū q̄ et posita sūt
in templo dei. Hunc ergo thātānnai dux
regionis q̄ est trans flumen et starbus
cannai et cōfiliarij vēstri apharsathei q̄
estis trans flumē p̄cul recedite ab illis
et dimittite fieri templū dei illud a du-
ce iudeorū et a senioribus eoz. et dom⁹
dei illa edificet in loco suo. Sed et a me
preceptū est quid oporteat fieri a p̄sbyte-
ris iudeorū illis vt edificetur domus dei
s. de arca regis. i. de tributis q̄ vāntur de
regione trans flumen studiose sumpt⁹
dēn̄ viris illis ne impediāt op̄. Quid
si necesse fuerit et viulos et agnos ⁊ he-
dos in holocaustum deo celi. frumentuz
sal vinū et oleū fīm ritū sacerdotū qui
sunt in hierusalē detur eis p̄ singulos di-
es. ne sit in aliquo querimonia. et offe-
rant oblatōes deo celi. oretq̄ p̄ vita re-
gis et filioꝫ eius. A me ergo posituz est
decretū vt oīs homo qui hāc mutauerit
iūssione. tollat lignuz de domo ipius et
erigat et cōfigat in eo: domus autē eius
publicet. Deus autē q̄ habitare fecit no-
men suum ibi dissipat oīa regna ⁊ p̄plm
qui extenderit manū suā: vt repugnet ⁊
dissipet domū dei illā que est in hierusa-
lem. Ego darius statui decretū: qđ stu-
diose impleri volo. Igit̄ thātānnai dux
regionis trans flumen ⁊ starbuçannai
et cōfiliarij eius fīm q̄ p̄ceperat darius
rex. sic diligenter executi sunt. Senio-
res autē iudeorū edificabāt et p̄sperabā-
tur iuxta p̄letā aggei. p̄letē ⁊ gachrie
filii addo. Et edificauerunt et construx-
erūt iubente deo israel et iubente cyro ⁊

dario et artaxerre regib⁹ psarū, et cōple
uerūt dñm̄ dei istā vſq; ad diē tercium
mēsis adar q̄ est annus sext⁹ regni dñri
regis. Fecerūt aut̄ filij isrl̄ sacerdotes ⁊
leuite, et reliq; filiorū transmigratōis dedi
cationē dñm̄ dei in gaudio ⁊ obtulerūt
in dedicatōe domus dei, vitulos centū.
arietes ducētos, agnos quadringētos;
hircos capraru pro peccato totius israel
duodecim iuxta numerū tribūn israel.
Et statuerūt sacerdotes in ordīnib⁹ suis
et leuitas in vicib⁹ suis super opa dei in
hierusalē sicut scriptū est in libro moysi.
Fecerūt aut̄ filij transmigratiōis palca
quartadecima die mensis primi. Duri
ficati enī fuerant sacerdotes, ⁊ leuite q̄ si
vnus: omnes mūdi ad immolandū pa
scāniuersis filijs transmigratōis ⁊ fra
trib⁹ suis sacerdotib⁹ et sibi. Et come
derūt filij israel q̄ reuerti fuerāt de trās
migratōe, et oēs q̄ se sepauerāt a coinq
natōne gentiū, terre ad eos vt quererent
dñm̄ dñi isrl̄. Et fecerūt solennitatē a
lymoz septē dieb⁹ in leticia: qm̄ letifica
uerat eos dñs, et conuert erat cor regis
assur ad eos vt adiuuaret manus eorū
in ope dñm̄ dñi dei israel.

VII

Ost hec aut̄ verba i regno arta
p xerris regis psarū, esdras filius
saraie, filij acharie filij helchie, fi
lij selluz, filij sadoch, filij achitob, filij a
marie, filij acharie, filij maraioth, filij ca
arie, filij ozi, filij bocci, filij abisue, filij phi
nees, filij eleazar, filij aaron sacerdotis
ab initio, ip̄e esdras ascēdit de babylone
et ip̄e scriba velor in lege moysi, quā dñs
deus dedit isrl̄. Et dedit ei rex fm̄ manū
dñi dei eius lona sup eū oēm petitionē
ei. Et ascenderūt de filijs isrl̄ ⁊ de filijs
sacerdotū ⁊ de filijs leuitarū ⁊ de canto
ribus et de ianitorib⁹ ⁊ de nathinneis in
hierlm̄ anno septimo artaxerris regis ⁊
venerūt in hierlm̄ mēse qnto: ip̄e est an
nus septim⁹ regis. Quia in primo die
mēsis primi, cepit ascendere de babylō
ne et in primo die mensis qnti venit in
hierlm̄ iuxta manū dei sui lona super se
Esdras aut̄ parauit cor suū vt inuestiga

ret legē dñi: et faceret et doceret in isrl̄
preceptū et iudiciū. Hoc est aut̄ exēplar
epistole edicti, qđ dedit rex artaxerxes es
dre sacerdoti scribe eruditō in sermoni
bus et p̄ceptis dñi, et ceremoniis ei⁹ in
israel. Artaxerxes rex regū, esdras sacerdo
ti scribe legis dei celi doctissimo salutē:
A me decretū est vt cuicūq; placuerit in
regno meo de pplo israel et te sacerdoti
bus eius et te leuitis ire in hierlm̄ tecū
vadat. A facie enī regis et septē p̄siliato
rum eius missus es vt visites iudeam
⁊ hierusalē, in lege dei tui q̄ est in manu
tua, et vt feras argentū et aurū qđ rex ⁊
cōsiliatores eius sponte obtulerunt deo
israel; cuius in hierusalē tabernaculum
est. Et oē argentū et aurū qđcūq; inue
neris in vniuersa pūntia babylonis et
populus offerre voluerit, et te sacerdoti
bus qui sp̄ote obtulerint domui dei sui
q̄ est in hierlm̄, libere accipe, et studiose
eme de hac pecunia vitulos arietes a
gnos ⁊ sacrificia ⁊ libamina eoz, ⁊ offer
ea super altare templi dei vestri qđ est in
hierlm̄. Sed et si quid tibi ⁊ fratribus
tuis placuerit te reliq; argēto ⁊ auro vt
faciatis iuxta voluntate dei vēi facite. Cla
sa qđ que dās tibi in mīsteriū dñm̄ dei
tui: trade in p̄spectu dei in hierusalem.
Sed et cetera qbus opus fuerit in do
mū dei tui, qđtumcūq; necesse vt expens
das, dabis de thesauro et de fisco regis
et a me. Ego artaxerxes rex statui atz de
creui oib⁹ custodibus arce publice qui
sunt trans flumē, vt qđcūq; petierit a
vobis esdras sacerdos scriba legis dei ce
li absq; mora detis vſq; ad argeti talen
ta centū, et vſq; ad frumēti choros cen
tū, et vſq; ad vini bathos centū, et vſq;
ad bathos olei centū, sal vero absq; men
sura. Om̄e qđ ad ritū dei celi prinet: tri
buaf diligēter in domo dei celi, ne forte
irascat cōtra regnū regis et filiorū eius.
Clobis qđcūq; notū facimus de vniuersis
sacerdotibus ⁊ leuitis, cantorib⁹ et ianis
torib⁹ nathinneis ⁊ ministris dom⁹ dei
huius vt rectigal et tributū ⁊ annonas
nō habeatis ptātem imponēdi sup eos.

Tu autem es dura sum sapientiam dei tui que est in manu tua. constitue iudices et p̄fides ut iudicet omnes populo quod est trans flumen: his vires qui nouerunt legem dei tui. sed et imperios docete libere. Et ois quod non fecerit legem dei tui et legem regis diligenter. iudicium erit te eo siue in morte. siue in exilio siue in ademnatorem substicie eius: vel certe in carcere. Et dirit esdras scriba. Benedictus dominus deus patru nostrorum qui dedit hoc in corde regis ut glorificaret dominum domini qui est in hierusalem. et in me inclinavit misericordia sua coram rege et consiliatoribus eius et universis principib⁹ regis potentibus. Et ego confortatus manu domini dei mei qui erat in me congregavi de israel principes qui ascenderunt in mecum.

VIII

I sunt ergo principes familiae
huius et genealogia eorum qui ascenderunt in mecum in regno artaxerxes regis de babylone. De filiis phinees: ger son. de filiis iacob: daniel. De filiis dauid: att. De filiis sechenie. et de filiis pharos: iacharias. et cum eo numerati sunt viri centum quinquaginta. De filiis pheth moab. elioenai filius caree. et cum eo ducenti viri. De filiis sechenie: filius ezechiel et cum eo trecenti viri. De filiis addan. nabeth filius ionathā. et cum eo quinquaginta viri. De filiis belā. esaias filius athalie et cum eo septuaginta viri. De filiis sa phatie. iebedia filius michael. et cum eo octoginta viri. De filiis ioab. obedia filius ihesu et cum eo ducenti decem octo viri. De filiis selomith. filius iosphie. et cum eo centum seraginta viri. De filiis bebai. iacharias filius bebai. et cum eo viginti octo viri. De filiis ezeab. iohannā filius ezechiel. et cum eo centum decem viri. De filiis adonica qui erant nouissimi. et hec nomina eorum helipheleth et heiel et samaias. et cum eis seragita viri. De filiis beggui. iuthai et iachur. et cum eis septuaginta viri. Congregauit autem eos ad fluviū qui decurrat ad hanc. et maxime ibi tribus diebus. Quae siue in populo et in sacerdotibus de filiis leui: et non inueni ibi. Itaque misericordia et ariel et semiramis et iehuathan et arib et

alterum iehuathan et nathan et iacharia et mesollā principes. et iorib et iehuathan: sapientes. et misi eos ad heddo quod est parvus in casphie loco. Et posui in ore eorum verba quod loquerentur ad heddo et ad fratres eius ianthineos in loco casphie. ut adduceret nobis mistros domum dei nostri. Et adduxerunt nobis per manū dei nostri leviam super nos virū noctissimum de filiis moli. filii leui. filii israel et sarabiā. et filios eius et frēs eius decē et octo. et asabiā et cuius eo esaiā de filiis merari. fratresque eius. et filios eius viginti. Et de ianthineis quod dederat dauid et principes ad ministria levitarum: ianthineos ducentos virginis. Deus hi suis nobis vocabat. Et predicti caui. ibi ieuniū iuxta fluvium hanc ut affligeremur coram domino deo nostro. et petremus ab eo viā rectā nobis et filiis nostris. universaque substicie nostra. Erubui enim petere regē auxiliū et equestris qui defendebat nos ab inimico in via: quod dixeram regi. Nam deus noster est super omnes quod querunt eum in lenitate. et perirent ei et fortitudo ei et furor super omnes quod derelinquit eum. Jejunamus autem et rogavimus deum nostrum per hoc: et euenerunt nobis proprie. Et separati de principib⁹ sacerdotum duodecim sarabiā et asabiā: et cum eis de fratrib⁹ eorum decē. Appedique eis argentum et aurum. et vasa consecrata domum dei nostri. qui obtulerat rex et consiliatores eius et principes eius. universusque israel eorum qui inueniti fuerant. Et appendi in manib⁹ eorum argenti talēta sexcenta quinquaginta. et vasa argentea centū: auri vero centū talenta et crateras aureas viginti quod habent solidos milletos. et vasa eris fulgetis optimi duo pulchrae aurum. Et dixi eis. Totes sancti domini et vasa sancta et argentum et aurum quod sponte oblatum est domino deo patrum nostrorum. Eligilate et custodite donec appendatis coram principib⁹ sacerdotum et levitarum. et ducib⁹ familiarium israel in hierusalem in thesaurum domum domini. Hunc spernūt autem sacerdotes et levites pōdus argenti et auri et vasorumque deferrēt hierusalem in domum dei nostri. Promouimus ergo a flumine hanc duodecima die mensis

primi. ut pgeremus hierusalē. Et manus dei nři fuit sup nos et liberauit nos de manu inimici et infidioris in via. Et venimus hierlm et māsim ibi tribus diebus. Die aut̄ q̄rta appensum est argentū et aux et vasa in domo dei nři p manū remoth filij vrie sacerdotis. et cū eo eleazar fili⁹ phinees cūqz eis iocaded filius ioseph et noadaia fili⁹ bēnui leuite; iuxta numerū et pōdus oīm. Descriptū est oē pondus in tpe illo. Sed et q̄ venerat de captiuitate filij trāsmigratōis obtulerunt holocaustomata. deo israel vitulos duodecim. p oī pplo isrl: arietes nonagī tas ex agnos septuaginta septē. hircos. p peccato duodecim: oīa ī holocaustū dñō. Dederūt aut̄ edicta regis satrapis qui erāt de cōspectu regis et ducibus trans flumen. et eleuauerunt populum et dōnum dei.

IX

Ostqz autē hec cōpleta sunt. ac p cesserut ad me principes dicentes. Nō est separatus ppis isrl. et sacerdotes et leuite a ppis terrarū. et de alominationibz eorum: chanaei vicet ethi et pherecei et iebusei et ammonitarū et moabitarū et egyptioꝝ et amoreorum. Tulerūt enī de filiabz eoz sibi et filiis suis. et cōmiserūt semē sanctū cū ppis terraz. Janus etiā p̄ncipū et magistratū fuit in transgressione hac prima. Cunqz audissem sermonē istū scidi palliū meū et tunicaz. et euelli capillos capitis mei et barbe. et sedi merens. Cōuenerunt aut̄ ad me omnes q̄ timebāt verbiū dei israel. p trāsgressionē eoz q̄ de captiuitate venerat. et ego sedebam tristis usqz ad sacrificiū respertinū. Et in sacrificio respertino surrexi de afflictione mea et scisso pallio et tunica curuaui genua mea. et expādi manus meas ad dominū deū meū: et dixi. Deus meus cōfundor et erubesco leuare faciez meā ad te: qm̄ iniquitates nostre multiplicate sunt sup caput nostrū. et delicta nřa creuerūt usqz ad celū a diebus patrū nostro rū. Sed et nosū p̄i peccauimus grauitus usqz ad diem hanc. et iniquitatibus no-

stris traditi sumus ipi. et reges nři et sa-
cerdotes nostri in manū regum terrarū
et in gladiū et captiuitatē et in rapinā et
in cōfusionē vultus. sicut et die hac. Et
nunc quasi ad parū et momentū facta
est deprecatio nostra apud dñm deū no-
strum ut dimitterent nobis reliquie. et
daref pax illi in loco sancto eius. et illu-
minaret oculos nostros deus noster. et
daret nobis vitā modicā in fuitute no-
stra: qz serui sumus et in seruitute nřa
nō tereliquit nos deus noster. et inclina-
vit sup nos mīaz corā rege pslarū. vt da-
ret nobis vitā. et sublimaret domū dei
nři. et extrueret solitudines eius et da-
ret nobis spēm ī iuda et hierlm. Et nūc
quid dicemus dñe deus noster post hec.
Quia tereliquimus mādata tua q̄ p̄ce-
pisti in manu seruorū tuorū prophetarū di-
cens. Terra ad quā vos ingredimini
possideatis eā. terra immunda est iuxta
immunditā pploꝝ ceterarūqz terrarū
alominationibz eoz q̄ repleuerunt eā ab
orevſqz ad os coinquiatōe sua. Nūc er-
go filias vestras ne detis filiis eoz et fi-
lias eoz ne accipiatis filiis v̄ris. et non
queratis pacē eoz et p̄speritatē eoz usqz
in eternū ut cōfortemini et comedatis
q̄ bona sunt terre et heredes habeatis fi-
lios vestros usqz in seculū. Et post oīa q̄
venerūt sup nos in opibus nostris pessi-
mis et in delicto nřo magno. qz tu deus
noster liberasti nos de iniquitate nostra
et dedisti nobis salutē sicut est hodie vt
nō quereremur et irrita faceremus mā-
data tua. neqz matrimonia iungerem⁹
cū populis alominationū istarū. Nun-
quid iratus es nobis usqz ad cōsumma-
tionē: ne dimitteres nobis reliquias ad
salutē. Dñe deus isrl iust⁹ es tu. qm̄ de-
relicti sum⁹ q̄ saluaremur sicut die hac.
Ecce corā te sumis in delicto nřo. Non
enī stare p̄t corā te sup hoc:

X
Icōz orante esdra et implorante
deū et flente et iacente aī tem-
plum dei: collectus est ad eū de-
israel cetus grandis nimis viroꝝ et mu-
lierū et puerorū. Et fleuit popul⁹ mul-
ta in

eo fletu. Et r̄ndit sechenias filius iehiel de filiis helā: et dixit esdre. Nos p̄ua
ricati sumus in deū nostrū. et durimus
vroxes alienigenas de pplis fre. Et nūc
si est p̄nia in israel sup hoc p̄cutiam? fe-
dus cū dñō deo nostro vt p̄içiamus v/
niuersos vroxes. et eos qui de his nati
sunt. Iurta voluntatē dñi et eorū qui
tenent preceptū dñi dei nostri: s̄m legē
fiat. Surge: tuum est discernere nosq;
erimus tecū. Cōfortare et fac. Surre-
xit ergo esdras et adiurauit principes sa-
cerdotū et leuitarū et oēm israel vt face-
rent s̄m verbū hoc. Etiurauerūt. Et
surrexit esdras ante domū dei et abiit ad
cubiculum iohannan filij eliasib. et in-
gressus est illuc. Hancē nō comedit et a-
quā nō bibit. Lugebat enī transgressio-
nē eorū qui venerant de captiuitate. Et
missa est vox in iuda et in hierusalē oībō
filijs transmigrationis vt cōgregarent
in hierusalē. et omnis qui nō venevit in
tribus diebus iurta cōsiliū principū et
seniorum. auferetur vniuersa substātia
eius. et ip̄e abicietur de cetu trāsmigra-
tionis. Cōuenierunt igitur omnes viri
iuda et beniamin in hierusalē tribus die-
bus ip̄e est mensis nonius vice sima die
mensis. et sedit omnis populus in pla-
tea domus dei: tressētes pro peccato et
pluuijs. Et surrexit esdras sacerdos et di-
xit ad eos. Tlos transgressi estis et duri-
stis vroxes alienigenas vt adderetis su-
per delictum israel. Et nunc date cōfes-
sionem domino deo patrū vestrorū. et fa-
cite placitum eius. et separamini a popu-
lis terre. et ab vroxibus alienigenis. Et
r̄ndit vniuersa multitudo: diritez roce magna. Iurta verbū tuum ad nos sic
fiat. Ueruntamē qz pplis multus est et
tempus pluuiie. et nō sustinemus stare
foris. et opus nō est diei vnius vel duo
rū. vlemēter q̄pe peccauimus in ser-
mone isto: cōstituantur principes in vni-
uersa multitudine. et oēs in ciuitatib;
nostris qui duxerunt vroxes alienige-
nas veniant in tpibus statutis. et cum
bis seniores p̄ ciuitatē in ciuitatē et iudi-

ces eius: donec auertaf ira dei n̄ i a no-
bis super peccato hoc. Agitur ionathan
filius asahel. et iaacia filius thecue stete-
runt sup hoc. et mesollā et sebechai leui-
tes: adiuerūt eos. Feceruntq; sic filii
transmigratōis. Et abierūt esdras sacer-
dos et viri principes familiarum in do-
mos patrū suorū et omnes p̄ noīa sua.
et federūt in die primo mensis decimi
vt quererent rem. Et cōsummati sunt
omnes viri qui duxerunt vroxes alieni-
genas v̄sc ad viē primā mensis primi.
Et inuenti sunt de filiis sacerdotuz qui
duxerūt vroxes alienigenas: de filiis io-
sue filii iosedech et fratres eius. maaſia
et eliecer et iarib et godolia. Et dederūt
manus suas vt ejerent vroxes suas et
pro delicto suo arietēz de ouib; offerrēt.
Et de filiis emmer. anaī et cebedia. Et
de filiis serim. maaſia et helia et semeria.
iehizel et oīcas. Et de filiis phessur. elio
enai. maaſia hismael nathanael ioca-
beth et helesa. Et de filiis leuitarū iosa-
beth et semei et celaia. ip̄e est calitha pha-
taia. iuda et eliecer. Et de cantorib; elia
sub. et de ianitorib; sellū et thelem et
vri. Et ex israel de filiis pharos remeia
et egia. et melchia et miāmim et elieger et
melchia et banea. Et de filiis helā. ma-
thanias. c̄charias. et iebihel et abdi et ri-
moth et helia. et de filiis c̄thua. elioe-
nai eliasib nathania et h̄ierimuth et q̄s-
bet et aīiga. Et de filiis behai: iohannan
anaia cabbai athalia. Et de filiis beni.
mosolla et melluch et adaia. Jashub et
saal et ramoth. Et de filiis p̄htmoab. ed-
na et chalaal. Banaias et maaſias. Ma-
thanias et beselehel. bennui et manas-
se. Et de filiis erem. Eliecer. iesue mel-
chias semias. Symeon beniamin ma-
loch samarias. et de filiis asom. Ma-
thanai mathet aīabeth. elphleth. ier-
mai. manasses semei. De filiis bani ma-
addi amram et huel. Baneas et badas-
ias. Cheliau. Hannia. Marimuth et elis-
asib. Nathanias. Nathanai et Jasi et
bani et bennui semei et salmaiias et nathā
et adqias mechue dabai sysai sarai egrel

Neemie

et selemau et semeria sellum amaria ioseph. De filiis nebui: ahizel: mathathi as cabeth: gabina ieddu et iohel et banai. Hes hi acceperat uxores alienigenas. et fuerunt ex eis mulieres qui peperant filios.

Explicit liber Esdræ primus.
Incipit liber Neemie Capl. I.

Erbal Neemie

filiij belchie. Et factum est in me se casleu anno vice primo. et ego eram in suis castro. Et venit ad me anani unus de fratribus meis. ipse et viri iuda. et interrogavi eos de iudeis qui remanserant et superant de captiuitate et de hierusalē. Et dixerunt mihi. Qui remanserunt et derelicti sunt de captiuitate ibi in puincia. in afflictione magna sunt et in obprobrio. et murus hierusalē dissipatus est. et porte eius combusae sunt igni. Cum quod audisset verba huiuscmodi. sedi et flevi et luxi diebus multis. et ieunabam et orabam ante faciem dei celi: et dixi. Queso domine deus celi fortis magne atque terribilis qui custodis pacem et misericordiam cum his qui te diligunt et custodiunt mandata tua si ant aures tue auscultantes et oculi tui apti ut audias orationem serui tui quam ego oro coram te hodie nocte et die propter filios israel seruis tuis. et confitebor propter peccatis filiorum israel quibus peccauerunt tibi. Et ego et dominus precies mei peccatum: vanitate seducti sumus. et non custodiuius mandatum tuum et ceremonias et iudicia qui precepisti moi famulo tuo. Si emeter verbique quod mandasti moysi seruo tuo dicere. Cum transgressi fueritis. ego disperdaverem vos in populos. et si reuertamini ad me et custodiatis precepta mea: faciat ea etiam si abducti fueritis ad extrema celi. inde regre gabo vos et reducam in locum quem elegi ut habitaret nomen meum ibi. et ipsi serui tui et populus tunis quos redemisti in fortitudine tua magna. et in manu tua valida. Obscurus domine sit auris tua attendens ad orationem serui tui. et ad orationem seruos

rum tuorum qui volunt timere nomen tuum. et dirige servum tuum hodie. et da ei misericordiam ante virum hunc. Ego enim era puerus regis.

II

Actum est autem in mense iunio. anno vicefimo artaxerxis regis. et vii numeri erat annus eius. Et leuavi vinum et dedi regi. et era quasi languidus anno facie eius. Dixitque mihi rex. Quare vultus tuus tristis est: cum te egrotum non videam. Non est hoc frustra sed malum nescio quod in corde tuo est. Et timui valde ac nimis et dixi regi. Rex in eternum vivet. Quare non mereat vultus meus. quod ciuitas domus sepulchorum patris mei deserta est et porte eius combustae sunt igni. Et ait mihi rex. Pro qua re postulas. Et oravi deum celi. et dixi ad regem. Si videbis regi bonum. et si placet seruus tuus ante faciem tuam ut mittas me in iudeam ad ciuitatem sepulcri patris mei: et edificabo eam. Dixitque mihi rex et regina que sedebat iuxta eum. Usque ad quod tempus erit iter tuum et quando reuenteris? Et placuit ante vultum regis et misit me. Et constitui ei tempus: et dixi regi. Si regi videtur bonum: epistolam dabo mihi ad duces regionis trans flumen ut traducant me donec veniam in iudeam. et epistolam ad a saphe custodem saltus regis. ut dabo mihi ligna ut tegere possim portas templi turres domus et muros ciuitatis. et domum quam ingressus fuero. Et dedit mihi rex iurata manum dei mei bonam mecum. Ecce veni ad duces regionis trans flumen. dabo eis epistolam regis. Misericordia autem regis tecum principes militum et exercitus. Et audierunt sanaballath horonites. et tobias seruus amanites: et contristati sunt afflictione magna quod venisset homo qui quereret prosperitatem filiorum israel. Et veni hierusalem: et eram ibi tribus diebus. Et surrexi nocte ego et viri pauci mecum. et non indicauit cuiusque quid dominus dederet in corde meo ut facerem in hierusalem. et iumentum non erat mecum nisi animal cui sedebam. Et egressus sum per portam valles nocte et

aa iiiij